FDI POLİTİKA BEYANI

Dişhekimliğinde Denetimin Rolü

En güncel hali 2025 yılında Çin, Şanghay'da düzenlenen Genel Kurul'da kabul edilmiştir.

Güncel hali 2015 yılında Tayland, Bangkok'ta düzenlenen 2015 Genel Kurul'da kabul edilmiştir

Özgün hali 2000 yılında Fransa, Paris'te düzenlenen Genel Kurul'da kabul edilmiştir.

İÇERİK

Dişhekimliği ekibinde denetim terimi, sıklıkla dişhekimlerinin ve ekip üyelerinin, bir başka dişhekiminin, ekip üyelerinin çalışmalarını gözlemlediği ve/veya kontrol ettiği bir iş ilişkisini ifade etmek için kullanılır.

Bu bağlamda, denetim (süpervizyon) terimi, farklı biçimlerde yorumlanabilir: Bunlar; doğrudan denetimden (aynı odada bulunup ilgili kişinin çalışmasını yakından gözlemleme) ekip üyelerinin büyük ölçüde bağımsız çalıştığı, ancak gerektiğinde dişhekimine ulaşabildiği ve esas sorumluluğun denetimi sağlayan dişhekiminde kaldığı denetim türüne kadar çeşitlilik gösterir.

Sıklıkla yetki devri (delegasyon) olarak adlandırılan bu ikinci durumda, yetki ekip üyelerinde bulunmakla birlikte, ilgili ekip üyeleri, dişhekiminin yerine geçmemektedir.

Denetimin niteliği ve kapsamı; mesleki rollere, tecrübe seviyelerine ve yasal gerekliliklere göre farklılık göstermektedir. Daha temel bir ifadeyle, denetim; dişhekimlerinin de dahil olduğu bir dişhekimliği ekibi üyelerinin desteklenmesi ve onlara rehberlik edilmesi bağlamında son derece önemlidir. Bu nedenle, ekip üyelerinin mesleki gelişiminde kritik bir süreçtir.

Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin güvenilirliğini, niteliğini ve verimliliğini arttırmak için kullanılabilir.

Daha büyük bir dişhekimliği ekibinin desteklenmesi bağlamında denetlemenin, kısıtlayıcı bir süreçten ziyade, ağız ve diş sağlığı hizmetlerine eşit erişimi kolaylaştıracak bir unsur olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Denetleme, ekip çalışmasını güçlendirir, mesleki eğitimi zenginleştirir ve dişhekimliği ekibindeki çeşitli sorumlulukların ve rollerin derinlemesine anlaşılmasını sağlayarak; nihayetinde Evrensel Sağlık Güvencesi kapsamındaki daha geniş hedefleri destekler.

Denetimden (doğrudan veya dolaylı) en yüksek verim, sunulacak sağlık hizmetleri için açık ve ortak hedefler belirlendiğinde veya yetki devredilen hizmetler için belirtilmiş standartlar oluşturulduğunda elde edilebilir.

KAPSAM

Daha geniş bir dişhekimliği ekibinin desteklenmesi kapsamında denetim ekibin tüm üyeleri için geçerlidir. Denetimin farklı biçimleri bulunmaktadır, ve önerilen müdahalenin yapısına bağlı olarak bazıları diğerlerinden daha uygun olabilir.

Denetimin sürekli olmasına gerek yoktur; ancak ihtiyaç halinde başvurulabilmesi için her daim hazır bulunmalıdır.

Denetim ayrıca yerel, bölgesel ve ulusal mevzuata uymalıdır. Güvenli ve tatmin edici dişhekimliği hizmetlerinin sunulduğu standartların ve mesleki faaliyet alanının tanımı, en nihayetinde düzenleyici kurumların yetkisindedir.

Bu politika beyanında, ayrıca denetimin; ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimin kısıtlı olduğu veya hiç olmadığı bölgelerde bu hizmetlere erişimi nasıl yaygınlaştıracağını da açıklıyoruz.

TANIMLAR

Denetim, gerek hastaya hizmetin güvenli bir biçimde sunulabilmesi, gerekse de dişhekimliği ekibinin üyelerinin mesleki öğrenimlerine ve gelişmelerine katkı sağlayan yapılandırılmış bir süreçtir. Denetim, diğer meslek uzmanlarının sürekli desteğiyle bireylerin bilgi, beceri ve yeterliliklerini değerlendirmelerini ve geliştirmelerini sağlar.[1]

Aşağıda farklı denetim türleri sıralanmıştır:

- **Genel Denetim:** Süreç bir dişhekimi tarafından organize edilir, ancak dişhekiminin her zaman orada bulunması gerekmez; bununla birlikte hastaya sunulan hizmetin sorumluluğu dişhekimine aittir.
- **Doğrudan Denetim:** Dişhekimi tedavi süresince hazır bulunur ve süreçten önce, süreç esnasında ya da süreç sonunda hastayı değerlendirmeyi gerekli görebilir.
- **Dolaylı Denetim:** Dişhekimi süreçle ilgili konsültasyon için tedavi sunulan yerde hazır bulunmalıdır.
- **Uzak Denetim:** Dişhekimliği ekibi üyeleri, belirli görevleri video bağlantıları, tele konsültasyon veya benzeri iletişim teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirebilir.
- **Halk Sağlığı Denetimi:** Hizmet sunulan alanda bulunması gerekmeyen bir dişhekiminin genel denetiminde, lisanslı sağlık çalışanları tarafından sunulan Halk sağlığı programları.

Denetimde Performans İncelemesinin Rolü

Performans değerlendirmesi, mesleki performansın, hasta güvenliğinin ve tedavinin niteliğinin değerlendirilmesi için verimli bir araçtır. Düzenli olarak yapılan performans değerlendirmesi denetim süreçlerinin verimli olmasının yanı sıra, sunulan tedavinin en yüksek standartlarda olmasını sağlar.

Performans değerlendirmesi, doğrudan bir denetim formu olmasa bile, kritik öneme sahip geri bildirimler sağlayarak hem denetim süreçlerine hem de süregelen mesleki gelişim alanlarına katkıda bulunur.

İLKELER

Denetim, verimli bir dişhekimliği ekibi oluşturulmasında kritik bir rol oynar; aynı zamanda hizmetlerin niteliklerinin artırılmasına ve bu sayede en çok ihtiyaç duyulan bölgelerde ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunur.

Denetimin farklı biçimlerde olabildiği tanınmalı, ve hangi durumda hangi biçimine başvurulacağı konusunda ihtiyaç değerlendirilmesi yapılmalıdır. **Uygun biçimde yapılan denetim, dişhekiminin mesleki sorumluluklarının yerine geçmek veya bunları ortadan kaldırmaktan ziyade, hastaya sunulan tedavinin niteliğini geliştirmelidir.**

Hastaya sunulan tedavinin güvenliği ve tedavinin niteliği, denetim türünden bağımsız olarak hizmeti sunan kişinin sorumluluğundadır.

POLİTİKA

- Kariyerlerinin herhangi bir aşamasında olan dişhekimliği ekibinin tüm üyeleri denetimden yararlanmalıdır. Bu kapsama dahil olanlar: Mesleki yetkinliğini henüz kazananlar veya yeni beceriler ya da nitelikler kazanmak isteyenler, kariyerlerine bir süre ara verdikten sonra mesleğe dönenler ve ülkeler arasında göç edenler.

- Uygun eğitim, kurs, deneyim ve açıkça tanımlanmış bir mesleki faaliyet alanının mevcut olması; hem denetimi yapan uzman hem de denetlenen ekip üyesi için denetimin temel ve vazgeçilmez zeminini oluşturur.

- Verilerin saklanması, sürekli mesleki gelişim, sağlık ve güvenlik ve diğer yasal gereklilikler gibi hizmet sunulan tüm alanlar zaman zaman denetlenmelidir.

- Mümkün olduğunda, dişhekimliği ekibinin üyelerinin ihtiyaç duyulduğunda hastaları tavsiye veya tedavi için daha uygun niteliklere sahip bir meslektaşa yönlendirebilmesini sağlamak amacıyla bir hasta sevk mekanizması oluşturulmalıdır.

- Halk Sağlığı Denetimi veya Uzaktan Denetim kapsamında dişhekimi olmayan kişilerce tedavi altına alınan hastaların bir dişhekimine sevki sağlayacak bir mekanizma oluşturulmalıdır.

-

Mesleki gelişimi desteklemek ve tedavide yüksek standartları sürdürmek amacıyla, düzenli ve yapıcı geri bildirimleri içeren etkin bir denetim mekanizması oluşturulmalıdır. Bu mekanizma, güçlü yönleri ve olumlu uygulamaları teşvik etmeli ve ayrıca tedavinin niteliğini ve hasta güvenliğini artıracak iyileştirme alanlarının belirlenmesine yardımcı olmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER

Dişhekimliği ekibi, erişim, mesleki uygulama kapsamı.

DISCLAIMER

Bu Politika Beyanında yer alan bilgiler, hazırlanıldığı dönemdeki en güncel ve güvenilir bilimsel kanıtlara dayanmaktadır. Metin, hakim kültürel hassasiyetler ve sosyoekonomik sınırlar dikkate alınarak yorumlanabilir.

REFERANSLAR

1. UK Health and Care Professions Council. *Guidance on Supervision*. Available from: https://www.hcpc-uk.org/standards/meeting-our-standards/supervision-leadership-and-culture/supervision/ [Accessed 6 October 2025].

FDI POLICY STATEMENT

The Role of Supervision in Dentistry

Revised version adopted by the General Assembly: 2025, Shanghai, China
Revised version adopted by the General Assembly: 2015, Bangkok, Thailand
Revised version adopted by the General Assembly: 2000, Paris, France

CONTEXT

Supervision of the dental team is a term often used to describe the working relationship of dentists and their team members, with the dentist observing and/or checking their colleagues' work. Within this understanding, 'supervision' is interpreted in a variety of ways, from direct supervision (being in the same room and closely observing someone's work) to simply retaining overall responsibility for the work but with the team member working largely independently and with access to the dentist where necessary, often termed as delegation, but not substitution. The nature and extent of supervision may vary depending on professional roles, experience levels, and regulatory requirements. More fundamentally, supervision has an important role to play in the context of supporting and mentoring another member of the dental team, including dentists, and therefore as an important process in their professional development. It can be used to improve the safety, quality, and effectiveness of oral healthcare.

Supervision in the context of supporting a wider dental team should be regarded as a facilitator for equitable access to oral healthcare rather than a restrictive process. It strengthens team-based approaches, enhances professional education and fosters a deeper understanding of the various roles and responsibilities within the dental team, ultimately supporting the broader objectives of Universal Health Coverage. Supervision (direct or indirect) works best when there are clear shared goals for the health care/services to be provided or stated standards for the services being delegated.

SCOPE

Supervision in the context of supporting a wider dental team is appropriate for all members of the dental team. There are different forms of supervision, and some may be more appropriate than others depending on the nature of the proposed intervention. It need not be constant, but it should always be available. Supervision must adhere to local, regional and national legislation and regulation. The definition of the standards and scope of practice to which safe, satisfactory dentistry is delivered ultimately lies with regulators. In this policy statement we also describe how supervision can enhance access to oral healthcare in areas where it is limited or unavailable.

DEFINITIONS

Supervision is a structured process that supports both the safe delivery of patient care and the ongoing professional learning and development of dental team members. It enables individuals to reflect on and enhance their knowledge, skills and competence through agreed and regular support with other professionals.[1]

The different forms of supervision are as follows:

- **General supervision:** the dentist has organized the procedure but does not need to be present, however, they maintain the responsibility for patient care.
- **Direct supervision:** the dentist is present throughout the treatment and may need to evaluate the patient before, during and after the procedure.
- **Indirect supervision:** the dentist must be on site and available during the procedure for consultation.
- **Remote supervision:** members of the dental team may perform certain tasks without direct or indirect supervision using video links, telehealth consultations or similar remote communication technologies.
- **Public Health supervision:** dental services provided by licensed health professionals in community programmes with general oversight from a dentist who is not required to be on-site.

The role of audit in supervision

An audit is a valuable tool for reviewing and improving professional performance, patient safety, and the quality of care. Regular audits help ensure that supervision processes are effective and that the highest standards of care are maintained. While an audit itself is not a direct form of supervision, it provides essential feedback that can guide supervisory practices and ongoing professional development.

PRINCIPLES

Supervision plays a crucial role in developing an effective dental team which in turn enhances quality of care and contributes to improving access to oral healthcare, particularly in areas where it is most needed. It should be recognized that it has different forms, and a considerate needs assessment should be done to decide which form of supervision is appropriate for which situation. **Appropriate supervision**

should be used to enhance patient care and not to replace or bypass the dentist's clinical responsibilities.

The responsibility for patient's safety and quality of care remains with the care provider irrespective of any supervision in place.

POLICY

- All members of the dental team at any career stage should benefit from supervision. This includes those recently qualified or seeking to acquire new skills or qualifications, those returning to practice after a career break or a period of suspension, those performing new procedures for the first time, and those migrating between countries.
- Having appropriate education, training, experience, and a clearly defined scope of practice in place is an essential foundation for supervision, both for the supervising professional and the team member being supervised.
- All areas of performance should be supervised from time to time, including compliance-related aspects such as record keeping, continuous professional development (CPD), health and safety, and other regulatory requirements.
- A patient referral pathway must be in place, when possible, to ensure that members of the dental team can refer patients to an appropriately qualified colleague for advice or treatment when needed.
- All patients who have been managed under Public Health Supervision or Remote Supervision by persons who are not dental professionals, must have a referral pathway to a dental professional.
- Effective supervision with regular, constructive feedback to support professional development and maintain high standards of care should encourage strengths and positive practices. It also plays a role in identifying areas for improvement to ensure quality and patient safety.

KEYWORDS

Dental team, Access, Scope of Practice

DISCLAIMER

The information in this Policy Statement was based on the best scientific evidence available at the time. It may be interpreted to reflect prevailing cultural sensitivities and socio-economic constraints.

REFERENCES

1. UK Health and Care Professions Council. *Guidance on Supervision*. Available from: https://www.hcpc-uk.org/standards/meeting-our-standards/supervision-leadership-and-culture/supervision/ [Accessed 6 October 2025].